

REGULAMENT **cu privire la administrarea Fondului Ecologic Național**

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul Regulament reglementează activitatea de constituire și funcționare a fondului ecologic național și este elaborat în baza Legii privind protecția mediului înconjurător nr. 1515-XII din 16 iunie 1993 privind protecția mediului înconjurător, Legii nr. 1540 din 25 februarie 1998 privind plata pentru poluarea mediului și cu modificările și completările ulterioare.

2. Fondul Ecologic Național (*în continuare – Fond*) se instituie în cadrul bugetului de stat în scopul finanțării programelor în domeniul protecției mediului, restabilirii și reconstrucție a ecosistemelor.

3. Fondul este administrat de către Consiliul de administrare al Fondului Ecologic Național (*în continuare Consiliul de administrare*). Modul de constituire, structura și atribuțiile acestuia sunt stabilite de prezentul Regulament.

4. Resursele Fondului sunt gestionate prin Agenția de gestionare a Fondurilor de Dezvoltare Regională și de Mediu (*în continuare Agenția*). Modul de constituire, structura și atribuțiile Agenției este stabilit în Regulamentul acesteia aprobat prin Hotărâre de Guvern.

5. Fondul se constituie îşi desfășoară activitatea în baza următoarelor principii:
- a) proces decizional obiectiv, responsabil și eficient, bazat pe o guvernare profesională și consolidată;
 - b) nivel înalt de transparență la nivel de procese decizionale și operațiuni ale Fondului;
 - c) responsabilitatea Consiliului de administrare în fața autorităților publice, părților interesate și a publicului general;
 - d) asigurarea unui nivel înalt de participare a instituțiilor nonguvernamentale în procesul decizional;
 - e) cost-eficiență și eficacitate ecologică în alocarea resurselor Fondului.

6. Fondul depune eforturi continue pentru a prelua cele mai noi dezvoltări în materie de bune practici internaționale cu privire la managementul cheltuielilor publice de mediu, compatibile cu legislația Republicii Moldova.

II. Finanțarea și destinația utilizării Fondului

7. Fondul se formează din următoarele surse:

- a) alocațiile anuale de la bugetul de stat;
- b) contribuții benevole ale organizațiilor private sau neguvernamentale la nivel local, regional, național și internațional, persoanelor fizice și juridice;

- c) contribuții financiare alocate prin intermediul programelor internaționale multilaterale și bilaterale și programelor de asistență ale donatorilor;
- d) sponsorizări și alte încasări care nu contravin legislației.

8. Volumul alocațiilor anuale de la bugetul de stat se aprobă prin legea anuală a bugetului de stat, la propunerea autorității centrale de specialitate al statului care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniul de mediu (*în continuare autoritatea centrală de specialitate*), în baza proiectelor aprobate de către Consiliul de administrare. Aceste mijloace sunt gestionate prin contul trezorerial.

9. Mijloacele Fondului se utilizează pentru următoarele domenii:

- a) politici și management în domeniul protecției mediului;
- b) protecția și gestionarea resurselor de apă;
- c) asigurarea accesului populației la apă potabilă calitativă și sanitație;
- d) aerului atmosferic și a stratului de ozon;
- e) protecția resurselor de sol;
- f) protecția și conservarea biodiversității;
- g) gestionarea resurselor minerale;
- h) gestionarea deșeurilor și substanțelor chimice;
- i) monitoringul calității mediului;
- j) atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea;
- k) securitatea ecologică;
- l) securitatea biologică;
- m) cercetări științifice.

10. Mijloacele Fondului sunt utilizate pentru finanțarea și cofinanțarea programelor și proiectelor prezentate în baza criteriilor de eligibilitate reflectate în documentele elaborate de către autoritatea centrală de specialitate.

11. Fondul finanțează exclusiv proiectele în domeniul mediului, care au trecut etapele de selectare și sunt aprobate de către Consiliul de administrare al Fondului.

12. Din Fond sunt alocate resurse pentru acoperirea cheltuielilor de gestiune a Fondului efectuate de către Agenție, care nu pot depăși 5 % din volumul anual de mijloace dedicat implementării proiectelor în anul respectiv.

13. Cel puțin 95 % din venitul total anual al Fondului se alocă pentru finanțarea proiectelor și programelor din domeniile la care fac referință documentele de politici și legislația de mediu, inclusiv:

- a) finanțarea proiectelor pentru implementarea strategiilor, programelor și planurilor naționale de protecție a mediului, standardelor și normativelor, construcția și participarea prin cote părți în construcția obiectelor de protecție a mediului (inclusiv finanțarea lucrărilor de proiectare și implementarea lor în domeniul alimentării cu apă și canalizare;

- b) finanțarea lucrărilor de colectare și sortare a deșeurilor și susținerea întreprinderilor de prelucrare sau neutralizare a lor, de ameliorare a calității bazinului aerian;
- c) investigații științifice în domeniul protecției mediului, co-participarea la lucrările de cercetare-dezvoltare;
- d) organizarea și gestionarea sistemului de informație și publicitate ecologică, diseminarea cunoștințelor ecologice;
- e) organizarea colaborării internaționale în domeniul protecției mediului înconjurător, inclusiv prin antrenarea specialiștilor străini la acordarea asistenței consultative, de expertizare, participarea reprezentanților țării la activitatea convențiilor ecologice internaționale, la care Republica Moldova este parte;
- f) achitarea cotizațiilor de membru al organizațiilor interstatale în domeniul protecției mediului înconjurător precum și pentru organizarea și realizarea activităților privind implementarea Convenției CITES (elaborarea permiselor CITES, procurarea timbrului special CITES etc.);
- g) lichidarea consecințelor calamităților naturale, avariilor în producție, a altor situații ce pot aduce prejudicii mediului;
- h) acordarea de sprijin financiar organizațiilor ecologice neguvernamentale în baza unui program special de granturi pentru proiectele destinate protecției mediului înconjurător.

14. Mijloacele Fondului, care nu au fost folosite în anul în derulare, nu pot fi retrase, ci sunt reportate pe anul următor și se folosesc în scopurile prevăzute de prezentul Regulament.

15. Volumul mijloacelor alocate pentru finanțarea proiectelor noi din Fond nu pot depăși volumul alocațiilor aprobate pentru Fond în anul respectiv minus necesarul de finanțare a proiectelor în derulare. Proiectele care au fost aprobate, dar pentru care nu s-a reușit finanțarea în anul de referință, vor fi finanțate în anul următor din categoria respectivă de cheltuieli.

16. Autoritatea centrală de specialitate elaborează și aprobă, anual, Strategii sectoriale de cheltuieli pe termen mediu (în cadrul CBTM), care se axează pe politicile naționale relevante și pe convențiile și acordurile internaționale ratificate de Republica Moldova în astfel de sectoare precum cele menționate în prezentul Regulament.

17. În baza Strategiilor sectoriale de cheltuieli pe termen mediu, Fondul întocmește Strategia sa de cheltuieli pe termen de 3 ani și Planurile operaționale anuale. Strategiile sectoriale de cheltuieli pe termen mediu reprezintă veriga principală dintre politicile relevante pe termen lung, stabilite la nivel național și strategiile triennale ale Fondului.

18. Strategia trienală a Fondului demonstrează modul în care Fondul planifică să realizeze obiectivele care nu pot fi realizate pe deplin pe parcursul unui singur an,

asigură încrederea candidaților în continuitatea politicii Fondului, definește expres și consolidează rolul Fondului în raport cu instituțiile și instrumentele financiare, care urmăresc obiective legate de scopul Fondului.

III. Administrarea Fondului

19. Consiliul de administrare al Fondului este constituit din 7 membri, condus de un Președinte.

20. În activitatea sa, membrii Consiliului de administrare a Fondului își desfășoară activitatea în baza următoarelor principii:

a) loialitate și independență - serviciu în interesul publicului și pentru atingerea scopului Fondului. Acțiunile în interesul părților terțe și care nu sunt compatibile cu scopul urmărit de Fond și principiile stipulate de Regulament sunt inadmisibile;

b) imparțialitate - selectarea proiectelor care vor fi finanțate de către Fond, precum și selectarea furnizorilor de bunuri și servicii, are loc în strictă conformitate cu procedurile prevăzute în Regulament, cu politicile operaționale relevante ale Fondului, precum și cu legislația relevantă a Republicii Moldova. Este interzisă orice discriminare sau facilitare a ofertanților de proiecte, inclusiv pe criterii politice;

c) transparență - Fondul asigură transparența în procesul decizional și acces liber la informații, cu excepția informației care este clasificată drept confidențială, în conformitate cu legislația Republicii Moldova;

d) cost-eficiență - deciziile luate la toate nivelurile operațiunilor Fondului și implementarea acestora trebuie să asigure eficiență și eficacitate maximă a fondurilor alocate.

21. Președintele Consiliului de administrare este conducătorul autorității centrale de specialitate.

22. Consiliul de administrare este constituit din:

Ministrul agriculturii, dezvoltării regionale și mediului	- Președinte;
Secretarul de stat responsabil de domeniul protecției mediului și resurselor naturale	- vicepreședinte;
Reprezentantul Ministerului Finanțelor	- 1 membru;
Reprezentantul Cancelariei de Stat a Republicii Moldova	- 1 membru;
Reprezentantul Ministerului Economiei și Infrastructurii	- 1 membru;
Reprezentantul Ministerului Sănătății, Muncii și	- 1 membru;

Protecției Sociale

Reprezentantul organizațiilor neguvernamentale ecologiste, înaintat de Adunarea generală a organizațiilor neguvernamentale ecologiste (prin rotație anuală) - 1 membru.

23. Membrii Consiliului de administrare se numesc pe perioada de 3 ani, în care își exercită funcțiile de demnitate publică din cadrul autorității sale, după care instituțiile care i-au desemnat urmează să-i reconfirme sau să înainteze alți reprezentanți.

24. În cazul în care unul din membri nu poate asigura participarea, instituția respectivă va delega prin procură un alt reprezentant cu drept de vot.

25. Consiliul de administrare are următoarele atribuții:

- a) aprobă Strategia de cheltuieli pe termen mediu (3 ani), Planul anual operațional de finanțare a proiectelor din Fond, raportul anual privind utilizarea resurselor din Fond, criteriile de selectare și eligibilitate ale proiectelor, procedurile de atribuire și implementare a granturilor, ale altor forme de asistență;
- b) avizează Manualul operațional al Agenției;
- c) avizează anual proiectul bugetului pentru Agenție;
- d) examinează rezultatele evaluării propunerilor de proiecte prezentate de către Agenție și aprobă lista proiectelor ce urmează să fie finanțate din Fond;
- e) examinează rapoartele de evaluare/monitorizare cu privire la finanțarea și implementarea proiectelor aprobate spre finanțare, realizarea planului anual operațional și strategiei triennale de cheltuieli;
- f) emite rezoluții cu privire la alte aspecte propuse lui spre examinare de către Agenție;
- g) înaintează, în cazul situațiilor menționate în pct. 35, propuneri instituției, care și-a delegat reprezentantul său în Consiliul de administrare, privind ridicarea mandatului acestuia;
- h) propune modificări a Regulamentului sau a altor acte normative care reglementează activitatea Fondului către autoritatea centrală de specialitate;
- i) solicită autorității centrale de specialitate efectuarea auditului financiar extern pentru a verifica modul de utilizare a mijloacelor financiare ale Fondului.

26. Consiliul de administrare se întrunește în ședințe ordinare cel puțin o dată la trei luni. Consiliul de administrare se poate întruni și în ședințe extraordinare, cu ordinea de zi propusă, ori de câte ori este necesar, la cererea Președintelui sau a cel puțin o treime din numărul membrilor Consiliului de administrare.

27. Secretarul Consiliului de administrare asistă Președintele în exercitarea funcțiilor, este ales la fiecare ședință a Consiliului de administrare din membrii

acestuia, prezenți la ședință. Secretarul își exercită mandatul până la ședința viitoare a Consiliului de administrare.

28. Convocarea Consiliului de administrare se face, prin dispoziție a Președintelui, cu cel puțin 10 zile înaintea ședințelor ordinare și cu cel puțin 3 zile înaintea celor extraordinare. În temeiul dispoziției, fiecărui membru i se expediază o înștiințare în care se indică ordinea de zi, data, ora și locul desfășurării ședinței.

29. Ședința consiliului de administrare se consideră deliberativă dacă la ea participă mai mult de jumătate din membrii acestuia. La fiecare ședință se perfectează procesul-verbal al ședinței care include tot mersul lucrărilor, deciziile dezbătute, deciziile adoptate în ședința respectivă. Dacă o persoană în procesul adoptării deciziei, are o opinie separată, aceasta se anexează la procesul-verbal. Originalul proceselor-verbale se păstrează de către Agenție.

30. În realizarea competențelor sale, Consiliul de administrare adoptă decizii cu votul a cel puțin 4 membri ai acestuia. Deciziile adoptate se semnează de Președintele consiliului.

31. Experții independenți pot fi invitați de Președinte pentru a participa la lucrările ședinței, pot să participe la deliberări fără a dispune de dreptul la vot.

32. Procesele-verbale sunt semnate de toți membrii prezenți ai Consiliului și de către experții invitați de Președinte.

33. Președintele Consiliului de administrare are următoarele atribuții, executate fără careva interferențe din partea altor funcții pe care le deține:

- a) convoacă ședințele Consiliului de administrare;
- b) conduce activitățile Consiliului de administrare și este responsabil de conformarea acestora cu Regulamentul Fondului și legislația în vigoare;
- c) prezidează ședințele Consiliului de Administrare;
- d) propune ridicarea mandatului membrilor Consiliului de administrare, în condițiile legii și prezentului Regulament;
- e) invită experți care nu sunt membrii Consiliului de administrare să participe în cadrul ședințelor Consiliului de Administrare, în cazul în care Consiliul abordează aspecte care necesită transfer de expertiză și cunoștințe din exterior;
- f) prezintă toate rapoartele relevante Consiliului de administrare, și părților interesate.

34. Președintele consiliului de administrare își exercită funcțiile pe perioada deținerii funcției de demnitate publică din cadrul autorității centrale și poate delega executarea anumitor activități, care țin de responsabilitatea sa, membrilor Consiliului de administrare.

35. Mandatul Președintelui și membrilor Consiliului de administrare încetează înainte de termen dacă:

- a) demisionează din funcție;
- b) încetează să reprezinte instituția care l-a delegat ca membru în Consiliul de administrare, inclusiv în situația suspendării raporturilor de serviciu cu această instituție;
- c) nu își îndeplinește funcțiile în calitate de membru, după cum este prevăzut de Regulament, sau alte documente regulatorii ale Fondului;
- d) afișează un comportament care aduce atingere reputației mandatului deținut;
- e) nu participă la ședințele Consiliului de administrare de trei ori la rând;
- f) deces.

36. În cazul situațiilor menționate în pct. 35 al prezentului Regulament, mandatul membrului este ridicat la propunerea Președintelui Consiliului de către Consiliul de administrare.

37. În cazul survenirii vacanței mandatului membrului, noul membru este desemnat de către autoritatea competentă în termen de 30 de zile, pentru perioada de timp rămasă până la expirarea mandatului.

38. Președintele și membrii Consiliului de administrare au dreptul la rambursarea cheltuielilor (diurne și cheltuielile de deplasare) efectuate pentru a participa la ședințele Consiliului de administrare, de către autoritatea pe care o reprezintă, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

39. Agenția îndeplinește funcțiile de secretariat ale Consiliului de administrare, organizează procesul de selectare a beneficiarilor, evaluează propunerile de proiect recepționate, elaborează proiectele de decizii pentru finanțare și le prezintă Consiliului de Administrare, semnează contractele de finanțare pentru proiectele selectate de Consiliu și asigură implementarea acestora, evaluează rezultatele proiectelor implementate, ține evidența resurselor Fondului, îndeplinește alte funcții pentru asigurarea realizării scopului Fondului.

IV. Evidența utilizării mijloacelor Fondului

40. Evidența contabilă a mijloacelor Fondul este asigurată de către Agenție. Sistemul de evidență instituit trebuie să permită înregistrarea și reflectarea tuturor operațiunilor financiar-contabile pentru fiecare domeniu de finanțare și proiect finanțat din Fond în parte.

41. În cazul administrării de către Fond a mijloacelor oferite de instituțiile internaționale, evidența și raportarea financiară se efectuează în conformitate cu cerințele stabilite de finanțator.

42. Toate documentele de plăți (ordine de plată, solicitări de plată, etc.) care autorizează debursarea fondurilor de pe conturile Fondului urmează a fi semnate de către Directorul Agenției și alte persoane în conformitate cu legislația.

V. Transparența și caracterul public al activității Fondului

43. Toate rapoartele, deciziile, planurile și situațiile financiare cu privire la utilizarea mijloacelor financiare din Fond sunt publice, indiferent de cine sunt elaborate sau aprobate și sunt disponibile pe pagina web al Agenției. Graficul și modalitatea de publicare sunt stabilite în Manualul operațional al Agenției.

44. Agenția elaborează materiale promoționale și alte tipuri de informații care pot fi solicitate de către autorități, părțile interesate, publicul general sau mass media.

45. Raportul anual al Fondului, situațiile financiare anuale supuse auditării, pagina de internet interactivă și materialele promoționale relevante sunt elaborate, întreținute și publicate în limba de stat.

46. Raportul anual privind utilizarea mijloacelor financiare din Fond, include cel puțin următoarele informații:

- a) rezumatul rolului și scopului Fondului;
- b) informația succintă privind activitatea și deciziile Consiliului de administrare al Fondului;
- c) rezumatul principalelor politici operaționale cu privire la utilizarea resurselor Fondului (planul anual de cheltuieli al mijloacelor din Fond și procedurile cu privire la managementul ciclului de proiect);
- d) informația succintă și date cu privire la venitul anual al Fondului, cu defalcarea pe surse;
- e) informația succintă și date cu privire la cheltuielile Fondului, cu defalcare pe domenii de cheltuieli, categoriile de beneficiari și tipul produsului de finanțare;
- f) listele complete ale proiectelor finanțate de către Fond în perioada de raportare, inclusiv informații succinte pentru fiecare proiect;
- g) informația succintă cu privire la rezultatele obținute prin utilizarea mijloacelor din Fond în perioada de raportare, inclusiv date cu privire la efectele de mediu/conservare obținute, precum și efectele economice/de angajare obținute grație sprijinului acordat de Fond;
- h) informația succintă cu privire la modul în care solicitanții de proiecte pot solicita asistență din partea Fondului;
- i) informația succintă cu privire la schimbările scontate la nivel de politicile operaționale ale Fondului, mediul operațional al Fondului și ambițiile, dar și provocările pe termen lung ale Fondului;

47. Raportul anual cu privire la utilizarea Fondului este pus la dispoziția tuturor persoanelor și organizațiilor interesate cel târziu la data de 31 martie a următorului an calendaristic.

48. Agenția și Consiliul de administrare al Fondului, după necesitate elaborează și prezintă informații suplimentare cu referire la activitățile sale privind utilizarea

resurselor din Fond. Agenția și Consiliul de administrare al Fondului poate să refuze prezentarea informației clasificate ca secret de stat sau secret comercial, după cum este prevăzut de legislația Republicii Moldova.

VI. Supravegherea și controlul asupra utilizării mijloacelor Fondului

49. Controlul și monitorizarea utilizării mijloacelor din Fond sunt executate de către Consiliul de administrație al Fondului și autoritatea centrală de specialitate, în baza prevederilor prezentului Regulament și legislației relevante.

50. Utilizarea mijloacelor Fondului este subiect de audit extern efectuat de Curtea de Conturi în conformitate cu prevederile legislației naționale.